

Klimatrådsmöte

30 november 2023, Länsstyrelsen, Hamngatan 4, Jönköping.

Kallade	Funktion/organisation	Närvarande
Helena Jonsson	Ordförande	Ja
Cecilia Löf	Atteviks	Ja
Fridolf Eskilsson	Jönköping Energi AB	Ja
Gunnar Holmstedt	HZI Jönköping Biogas AB	Ja
Ulrica Strömberg	Husqvarna	Ja
Emelie Walfridsson	Region Jönköpings län, TIM-nämnden	Ja
Sara Lindberg	Nässjö kommunstyrelse	Ja
Mats Holmstedt	Tranås kommunstyrelse	Ja
Tobias Pettersson	Värnamo kommunstyrelse	Ja
Gert Jonsson	Vaggeryds kommunstyrelse	Ja
Susanne Wahlström	Habo kommunstyrelse	Ja
Therese Petersson	Sävsjö kommunstyrelse	Ja
Ulrica Björnhag	Lantbrukarnas Riksförbund	Ja
Magnus Olsson	Länsförsäkringar Jönköping	Ja
Robert Rylander	Eksjö garnison	Ja
Jesper Agrelius	Sekreterare	Ja
Jane Ydman	Region Jönköpings län	Nej
Tommie Ekered	Region Jönköpings län	Nej
Mona Forsberg	Jönköpings kommunstyrelse	Nej
Kristine Hästmark	Gnosjö kommunstyrelse	Nej
Malin Classon	Värnamo Energi AB	Nej
Eva Gipperth	Jönköping University	Nej
William Axelsson	FC-Gruppen	Nej
Johan Thor	Friskis & Sveltis Jönköping	Nej
Agne Bengtsson	Elmia	Nej
Reine Johansson	HSB Göta	Nej
Patrik Andersson	GARO AB	Nej
Anders Snäckerström	Knowlt	Nej
Anna Werbitsch Arnell	Träcentrum	Nej
John Wibrand	Swegon	Nej
Anders Gunnarsson	RagnSells	Nej

2023-11-30

Adjungerande	Funktion/organisation	Närvarande
Lubomira Eng	Ordförande fokusgrupp Klimatanpassning, Sweco	Ja
Helena Elmqvist	Ordförande fokusgrupp Förnybar energi, jord- och skogsbruk, Lantbrukarnas riksförbund	Ja
Linda Ståhlgren	Ordförande fokusgrupp Energieffektivisering, konsumtion och livsstil	Ja
Övriga		
Catarina Kristensson	Länsstyrelsen, föredragande	Ja
Natalia Jones	Energikontor Norra Småland, föredragande	Ja
Oskar Sundholm	Energikontor Norra Småland, föredragande	Ja
Ann-Christine Bärback	Region Jönköpings län, föredragande	Ja
Emma Willaredt	Länsstyrelsen	Ja

Punkt 1. Mötet öppnas och inledning

Helena reflekterade över det stora klimatmötet i Dubai, COP28, som startar idag. Det är viktigt att samverka på lokal och regional nivå för att bidra till klimat- och energiomställningen.

Dagordningen fastställdes.

Punkt 2. Föregående mötesanteckningar

Föregående mötesanteckningar godkändes med en korrigeringsav organisationstillhörighet för en ledamot.

Punkt 3. Utvecklingsarbete (s)

Frida och Catarina presenterade Klimatrådets utvecklingsarbete. Under 2023 har ett utvecklingsarbete för Klimatrådet Jönköpings län genomförts. På mötet presenterades slutsatser från nulägesanalysen med tre knäckfrågor att ta med in i arbetet med att skapa en ny struktur för Klimatrådet.

Förslaget innehåller flera ställningstaganden för Klimatrådet. Efter presentationen var det diskussion i storgrupp med inspel att ta med i utvecklingsarbetet:

2023-11-30

- Viktigt att få med näringslivet i beredningsgruppen och samverkansarenan.
- Viktigt att möjliggöra engagemang och samverkan när det blir en större samverkansarena jämfört med de tidigare fokusgrupperna.
- Viktigt att ha en modell för hur man kan "ta hem" resultat som uppstår ur samverkansarenan, särskilt för politiskt styrda organisationer där man inte kan tacka ja/nej till ev. samarbeten utan att först få det förankrat i sin organisation.
- Viktigt att tydliggöra beredningsgruppens nya roll, hitta engagemanget och skapa nya arbetsformer.
- Viktigt att arbetet i samverkansarenan taktar ihop med åtgärdsprogrammen, de är välförankrade i de organisationer som åtagit sig åtgärder och är en bra utgångspunkt.
- Kommunikation om och mellan de olika nivåerna i Klimatrådets struktur (internkommunikation) blir särskilt viktigt under 2024.
- Samarbeten och samhandling är målet. Det innebär att det är OK med eventuella tillfälliga arbetsgrupper som samverkar kring en specifik fråga för att nå önskat resultat.

Förslag

Förslaget för utveckling av Klimatrådet Jönköpings län består av flera delar:

- Bilda en ny gemensam samverkansarena. I samband med det upphör de fyra fokusgrupperna. Deltagarna i fokusgrupperna går över till samverkansarenan.
- Fler organisationer i klimatrådet bidrar med personer i samverkansarenan och beredningsgruppen, med motivering att öka den operativa förmågan och stärka samhörigheten mellan de olika delarna i organisationen (det rådgivande rådet, den operativa samverkansarenan samt den koordinerande beredningsgruppen).
- En medskapande process med alla deltagare, för att etablera arbetssätten för den nya samverkansarenan och beredningsgruppen, under första halvåret 2024. Detta möjliggör en bra start för det nya arbetssättet och att de nya rollerna för samverkansarenan och beredningsgruppen blir tydliga för

2023-11-30

deltagarna. För att finna former för ett framtida effektivt arbete behövs denna gemensamma process.

Ställningstagande

Klimatrådet ställde sig bakom förslaget, med tillägg att syftet med samverkansarenan är att nå tydliga resultat.

Punkt 4. Länets koldioxidbudget – nästa steg (s)

Catarina och Ann-Christine Bärback presenterade förslag om länets koldioxidbudget och hur vi kan använda den mer operativt nästa år.

Det finns en länsbudget och tre pilotkommuner (Gislaved, Tranås, Värnamo) som arbetar med koldioxidbudget. För att ta arbetet vidare med att konkretisera hur länsbudgeten kan användas finns förslag på att genomföra en workshop med brett deltagande från länets aktörer. Klimatrådet har blivit kontaktade av ett Vinnova-drivet, där bland annat Tranås kommun deltar, som vill anordna en gemensam aktivitet år 2024.

Syftet är att nyttja koldioxidbudgeten och använda den i fler sammanhang och få den förankrad i länets kommuner, näringsliv och organisationer.

Förlag

Förslaget är att samverka med ett pågående Vinnova-projekt "Koldioxidbudgetar som ram för en koordinerad klimatomställning". Syfte och mål med workshopen är att påbörja arbetet med att hitta metoder och arbetssätt där kommuner, region, energikontor, civilsamhälle, organisationer och företag samt Länsstyrelsen samverkar för att åstadkomma effektiva minskningar av koldioxidutsläppen, så att Jönköpingsregionen uppfyller sin del av Parisavtalet och samtidigt ökar sin konkurrenskraft och skapar förutsättningar för fler arbetstillfällen inom den gröna ekonomin.

Kostnadsförslag: Klimatrådet Jönköpings län står för lokal och förtäring och Vinnova-projektet med processledning under dagskonferensen. Klimatrådet Jönköpings län, Region Jönköpings län och Länsstyrelsen bjuder in. Klimatrådet ser positivt på att genomföra en workshop enligt förslaget och ger beredningsgruppen i uppgift att planera och genomföra.

Ställningstagande

Klimatrådet ställde sig bakom förslaget. Klimatrådet ser positivt på

2023-11-30

att genomföra en workshop enligt förslaget och ger beredningsgruppen i uppgift att planera och genomföra.

Punkt 5. Verksamhetsplan och budget 2024 (s)

Catarina presenterade förslag till verksamhetsplan och budget. Se bilaga 1 med verksamhetsplan och budget.

Inspel till verksamhetsplanen är att det är positivt att budgetpost för kommunikation blir större nästa år. En del i arbetet kan vara att samla in goda exempel från Klimatrådets organisationer för att berätta om vad man gör i Klimatrådet i sin helhet och vad de enskilda organisationerna gör.

Ett praktiskt medskick i kommunikationsarbetet är att tänka på vem som är avsändare. I vissa fall är Klimatrådet avsändare för sina egna produkter/material, exempelvis kampanjer som Klimatrådet står för eller Klimatveckan. I andra fall önskas ett mer grundläggande material (färdiga budskap, mallar) som sedan kan användas av de enskilda medlemsorganisationerna för att använda det med sin egen grafiska profil.

Förslag

Klimatrådet ställer sig bakom förslaget till verksamhetsplan och budget för 2024 och ger i uppgift till beredningsgruppen att genomföra planen.

Ställningstagande

Klimatrådet ställde sig bakom förslaget med verksamhetsplan och budget för 2024 och ger i uppgift till beredningsgruppen att genomföra planen.

Punkt 6. Aktuellt från Energikontor Norra Småland

a) EFFEKT

Natalie Jones presenterade projektet EFFEKT som pågår 2023 till och med halvårsskiftet 2026, vilket innebär att projekt är i uppstart. I storgrupp diskuterades frågan om beredskap i relation till projektet. Robusthet och beredskapsfrågor är med framför allt i arbetspaketen för kommunala energiplaner, vilket var önskemål från kommunerna.

2023-11-30

Diskussionen i rådet handlade också om hur projektet kan hjälpa till i att främja fler investeringar enligt projektets mål:

Vad behövs för att främja investeringar av det slaget?

Långsiktighet i politiska beslut är viktigt på nationell nivå.

Energiplaner blir ett sätt att nå en mer långsiktighet på den kommunala nivån. Ränteläget är hämmande för större investeringar, särskilt för kommunerna som måste prioritera investeringar gentemot varandra.

b) FASTR

Oskar Sundholm presenterade resultat från projektet FASTR (transportprojekt om snabbare omställning till fossilfri transportsektor) som nu är avslutat. Det finns flera slutprodukter från projektet som Klimatrådets organisationer kan använda sig av.

Resultaten från projektet FASTR finns publicerade på Energikontor Norra Smålands webbplats:

[Resultat från Projektet FASTR \(Energikontor Norra Småland\)](#)

Punkt 7. Halvtidsavstämning åtgärdsprogrammen (s)

Frida och Annika presenterade en analys från en halvtidsavstämning av de två åtgärdsprogrammen. Den samlade bedömningen är att det finns ett fortsatt stort behov av att integrera klimat, energi och klimatanpassning i styrning och ledning, i syfte att skapa ett klimatsmart och klimatanpassat län. Det behövs riktade insatser från Klimatrådet i Jönköpings län för att växla upp:

- följa upp genomförandegraden av åtgärderna,
- justera formuleringar,
- analysera behov av kommande satsningar.

Analysen baseras på, utöver åtgärdsprogrammen:

- länets klimat- och energistrategi,
- lägesbild över hur utsläppen av växthusgaser, energianvändning och energitillförsel ser ut i länet samt

2023-11-30

- länets koldioxidbudget.

Utifrån de övergripande målen i länets klimat- och energistrategi ska vi som lever, bor och verkar i länet, arbeta med att minska utsläppen, anpassa till ett förändrat klimat, energieffektivisera och öka den förnybara energiproduktionen.

Den samlade bedömningen är att det finns ett fortsatt stort behov av att integrera klimat, energi och klimatanpassning i styrning och ledning, i syfte att skapa ett klimatsmart och klimatanpassat län. Det här är ett arbete som redan pågår, och som behöver växlas upp och förstärkas, under resterande programperiod (2024 och 2025).

Slutsatser

Det behövs riktade insatser från Klimatrådet i Jönköpings län för att växla upp och förstärka.

- För klimatanpassning är det av stor vikt att fokusera på det systematiska arbetet i syfte att öka länets motståndskraft till ett förändrat klimat.
- För minskad klimatpåverkan och energifrågorna behöver också det systematiska arbetet vara i fokus. Utöver det behöver även extra insatser genomföras inom följande sakområden:
  - transporter och resor,
  - energieffektivisering och förnybar energiproduktion
  - hållbar upphandling och konsumtion

Klimatrådet Jönköpings län behöver också fortsätta att stärka sambandet mellan klimatpåverkan och klimatanpassning och därför behöver ovan nämnda insatser integrera båda perspektiven.

Förslag

Beredningsgruppen får i uppgift att planera och genomföra insatser enligt slutsatserna ovan och att de utgör utgångspunkter för samverkansarenans arbete.

Ställningstagande

Klimatrådet ställde sig bakom förslaget.

2023-11-30

Punkt 8. Klimatveckan 2023 (i) och Klimatveckan 2024 (s)

Frida presenterade utfallet från årets Klimatvecka samt planen för 2024 års Klimatvecka med förslag på tema för 2024. Generellt visar årets Klimatvecka på ett bra utfall i antal aktiviteter, arrangörer och genomslag i media och sociala medier.

Reflektioner från Klimatrådet på årets Klimatvecka:

- Klimatprisutdelningen tidigt under veckan ger bra mediegenomslag och en tydlig start av Klimatveckan, detta går att utveckla. Klimatpriset är ett sätt att sprida goda exempel, särskilt nominerade till klimatpriset kan lyftas mer inför och under Klimatveckan.
- Underskatta inte nyfikenhet. Platser och verksamheter som annars är stängda lockar till besök, exempelvis, studiebesök och företagsbesök är bra aktiviteter.
- Önskan att utveckla webbplatsen med program som även fungerar att se i telefonen på ett smidigt sätt. Detta tas med i planeringen för 2024.

Klimatveckan 2024

Förslag till Klimatveckan 2024 är att arrangera den v. 42 2024 med någon av temainriktningarna.

- Hållbar konsumtion och produktion
- Klimatsmarta och robusta samhällen

Efter diskussion i storgrupp lämnar Klimatrådet inspel på inriktning:

- Målgrupp och arrangör är viktigt, vilket tema lockar vilka målgrupper och vem blir då lämplig arrangör? Bra att ha ett brett tema så att arrangörerna får riktning och att många kan delta.
- Tema Hållbar konsumtion och produktion spänner från organisation till individ. Temat går att koppla till ekonomiska läget, offentlig sektors upphandling och företags omställning, produktion och distribution av varor och tjänster.
- Tema Klimatsmarta och robusta samhällen upplevs som nytt. Går att applicera för kommuner, städer, gårdar, fastigheter och

2023-11-30

företag. Detta tema upplevs som bredare och möjlighet att ha många olika typer av aktiviteter och arrangörer. Här är det viktigt med en slogan som fångar upp att klimatsmart och robust kan innebära olika saker för olika arrangörer.

Ställningstagande

Klimatrådet ställde sig bakom att klimatveckan 2024 genomförs v. 42 och det lämnades till beredningsgruppen att utgå från Klimatrådets inspel på tema i det fortsatta arbetet.

Punkt 9. Mötesdatum 2024 (s)

Helena presenterade förslaget om fyra mötestider för 2024:

- 13 mars, kl. 13.00 – 16.15
- 30 maj, kl. 09.00 – 12.00
- 25 september, kl. 13.00 – 16.15
- 5 december, 13.00 – 16.15

Alla möten är fysiska möten.

Ställningstagande

Klimatrådet ställde sig bakom förslaget.

Punkt 10. Övriga frågor

Inga övriga frågor.

Punkt 11. Summering och avslutning

Helena tackade för mötet och önskade trevlig advent och god jul.

Ordförande

Helena Jonsson
Landshövding

Sekreterare

Jesper Agrelius
Länsstyrelsen

2023-11-30

Bilaga 1. Förslag verksamhetsplan och budget 2024 för Klimatrådet Jönköpings län

Klimatrådet Jönköpings län är en aktiv samverkansplattform med syfte att stärka och utveckla klimat- och energiarbetet och anpassning av samhället till ett förändrat klimat. Syftet är att bidra till och vara:

- Samordnande och pådrivande kraft i länet för att förverkliga våra gemensamma mål och visionen i länets klimat- och energistrategi.
- Klimatfrågan synliggörs och prioriteras inom den egna organisationen.
- Bidra till samverkan och samhandling.

Verksamhet och satsningar som prioriteras 2024 har grupperats och beskrivs nedan. Verksamheten utgör det gemensamma arbetet och klargör vad organisationernas medarbetare ska bistå i och vad budgeten ska användas till.

Utvecklingsarbetet

- Tydliggöra Klimatrådet Jönköpings län som samverkansplattform – syfte, roll, mål och uppgifter. Bland annat genom:
  - En gemensam målbild vad som sker operativt i samverkansplattformen samt vad organisationer kan ta hem till den egna organisationen och vad som kan ge möjlighet till projektbyggande i andra sammanhang där ni verkar.
  - Deltagande organisationer i Klimatrådet Jönköpings län manifesterar sitt deltagande i samverkansplattformen. Hur det ska ske får klargöras i ett senare skede. Det finns olika alternativ, till exempel genom ett "handslag" eller ett "löfte".
  - De samverkansvärden som forskningen vid Jönköping university identifierat ingår.

2023-11-30

- Etablera nya samverkansarenan och beredningsgruppens nya roll i en medskapande process.
- Kommunicera Klimatrådet Jönköpings läns syfte, roll, mål och uppgifter inklusive organisationsstrukturen. Målgrupp är i första hand deltagande organisationer.

Åtgärdsprogrammen och länets koldioxidbudget

- Med utgångspunkt i programmens halvtidsavstämningar hösten 2023 genomföra insatser för att stärka genomförandet.
- Använda koldioxidbudgeten som visualiseringsverktyg för att synliggöra behovet av klimat- och energiomställning samt konkretisera arbetet.
- Ta fram och genomföra en konsumtionskampanj, en åtgärd som Klimatrådet ansvarar för i åtgärdsprogrammet Minskad klimatpåverkan.

Klimatveckan 2024

- Planera och genomföra den årliga klimatveckan i vecka 42.

Klimatpriset 2024

- Nomineringsprocess och utdelning av klimatpriset.

Projektsatsningar

- Följa projekten som klimatrådet medfinansierar.
- Eventuellt ta steg in i nya samarbeten och satsningar.

2023-11-30

Klimatrådets budget – förslag 2024

Tabellen nedan visar förslag på Klimatrådets budget för 2024, fördelat på intäkter och kostnader.

Intäkter	2023	2024	Andel 2024	Kommentar
Ingående balans	1 388 527	1 400 000		Prognos 31/10 2023.
Företag och organisationer	285 000	228 000	33%	12 000 kronor/ledamot (exkl. kommun, region, länsstyrelse). 19 företag/organisation. Minskning till 12 000 kr från 15 000 kr per organisation.
13 kommuner	250 000	167 000	24%	1,0 kronor per hushåll (antalet hushåll år 2022). Minskning till 1 kr per hushåll från 1,50 kr per hushåll.
Region Jönköpings län	150 000	150 000	22%	
Länsstyrelsen	150 000	150 000	22%	
Intäkter	835 000	695 000		
Total budget	2 223 527	2 095 000		
Kostnader				
Klimatveckan	100 000	200 000	18%	Konferens, klimatprisutdelning mm.
Medfinansiering projekt EFFEKT	324 975	262 500	27%	Totalt under tiden april 2023-juli 2026 är medfinansieringen 750 000 kr.
Medfinansiering projekt V2X		78 000	7%	Förstudien pågår 2023.
Kampanj (åtgärd 14 i åtgärdsprogram Minskad klimatpåverkan)		100 000	9%	
Utvecklingsarbete	200 000	130 000	12%	Prognosen är att kostnaden för utvecklingsarbetet 2023 blir 150 tkr.
Klimatrådet (rådet, beredningsgrupp, samverkansarena)	40 000	45 000	4%	Förtäring vid möten. Fyra klimatrådsmöten, tre-fyra samverkansarenor och fyra beredningsgruppsmöten. Tidigare har inte fokusgrupper/samverkansarena ingått.
Seminarier	160 000	100 000	9%	Föreläsare, dels seminarier under klimatveckan som inte är konferensen, dels resten av året.
Kommunikation	6 000	200 000	18%	Kommunikationsinsatserna ökas. Länsstyrelsens kommunikationsenhet utför. Digitalt nyhetsbrev.
Projekt/satsningar			0%	
Totala kostnader	830 975	1 115 500		
Utgående balans	1 392 552	979 500		